

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	3.10.2025, Kuressaare
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Rainer Amur
Ametiasutuse nimi:	Lääne Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25274050061
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX XXX (ik XXX)
Kuriteo toimepanemise aeg:	22.03.2025

Kriminaalasjas alustati menetlust 28.03.2025 KarS § 121 lg 1 tunnustel selles, et 22.03.2025 kella 05.00 ajal Kuressaares XXX XX asuva XXX XXX juures löödi seni tuvastamata isiku poolt korduvalt pea piirkonda XXX XXX, kellele tekitati tervisekahjustusi.

28.03.2025 kuulati kannatanuna üle XXX XXX, kes sündmusest sisuliselt midagi ei mäleta, kuid teab, et teda löödi XXX ees tänaval. Kui ta järgmisel päeval kodus ärkas, oli tema parem silm täiesti paistes ja kinni, mõlemad põlved olid katkised, samuti ei tundnud ta oma paremat näopoolt ja ülemist hambarivi. Samuti oli tunda valu vasakul pool kuklapiiirkonnas.

Isiku kohtuarstliku ekspertiisi kohaselt tuvastati XXX XXXl parema silmakoopa põhja nn blow-out murd silmakoopasisese rasvkoe sopistusega ülalõuaurkesse, veri paremas ülalõuaurkes, nahaalune verevalum mõlema silma piirkonnas, pehmete kudede turse näol ja verevalum paremas silmas, põrutushaav parema silma ülalaul. Vigastused ei ole eluohtlikud, kuid kestavad rohkem kui neli nädalat ja vähem kui neli kuud.

Tunnistaja XXX XXX ülekuulamisel osutab XXX XXXle kui lööjale.

23.05.2025 esitati kahtlustus XXX XXXle, kes tunnistab kuriteo toimepanemist, kuid väidab, et ei mäleta sündmusest midagi. Hommikul ärgates oli tal valu paremas käes, väikese sõrme nukk oli paistes ja veidi katki.

Asitõendina vaadeldud XXX XXX turvakaamera salvestuselt nähtub, kuidas 22.03.2025 kell 05.38 suhtlevad rahulikult XXX ees tänaval omavahel kannatanu ja kahtlustatav. Järsku kell 05.38.24 lükkab kannatanu kahtlustatavat jõuliselt kahe käega rinnust, kes paiskub naisterahva vastu. Selle peale lööb kahtlustatav kannatanule jalaga keha piirkonda ning rusikaga neljal korral pea piirkonda, mille peale mõlemad kukuvad. Kui kannatanu on selili, ronib kahtlustatav kannatanu peale ja lööb talle veel kahel korral rusikaga pea piirkonda. Peale seda tõuseb kahtlustatav püsti ja lööb kannatanule jalaga keha piirkonda.

Eelpooltoodust nähtub, et rünnet alustas kannatanu XXX XXX, kes jõuliselt kahe käega lükkas kahtlustatavat, kes selle tagajärjel paiskus otsa tema taga seisnud naisterahvale. Seega tekkis kahtlustataval õigus rakendada enesekaitset KarS § 28 lg 1 korras st teda rünnati ning ta ei teadnud, kas rünne jätkub või mitte ning kuna oli oht, et rünne jätkub, asus kahtlustatav enesekaitse raames kannatanut lööma. Ta tegi ühe jalalöögi keha piirkonda ning neli rusikaga lööki pea piirkonda. Selle tulemusel kannatanu kukkus ning tema poolne võimalik uus rünne oli ka välistatud. Sellegipoolest jätkas kahtlustatav pikali oleva kannatanu löömist, lüües talle kahel korral rusikaga pea piirkonda ja ühel korral jalaga keha piirkonda. Selline tegevus vastab KarS § 28 lg 2 hädakaitse piiride

ületamisele st pikali olev kannatanu oli kahjutuks tehtud ning edasised löögid olid kannatanule liigse kahju tekitamine. Hädakaitsepiiride ületamisega teisele isikul kahju tekitamine on kriminaalkorras karistatav tegu, kuid süü selliste asjaolude esinemisel on oluliselt väiksem.

Samuti tuleb arvestada, et kuna osaliselt tegutses kahtlustatav enesekaitse piirides, on oluline tuvastada, kas ekspordil on võimalik eristada, millises teofaasis kannatanule raskemad vigastused on tekitatud. Selleks esitati ekspordile täiendav küsimus, millele ekspert vastas, et *videol on näha, et löögid on suunatud näo piirkonda. Seega pole võimalik eristada, milline löökidest põhjustas vigastused. Ühes piirkonnas paiknevaid vigastusi arvestatakse komplekselt. KrMS § 7 lg 3 kohaselt tõlgendatakse kõrvaldamata kahtlus kahtlustatava süüdiolekus tema kasuks. Sellest tulenevalt ei ole võimalik tõendada, kas kannatanu raskemad vigastused on saadud enesekaitse raames või enesekaitsepiiride ületamisel, mistõttu kvalifitseeritakse käesolev kuritegu ümber KarS § 121 lg 1 järgi ning kahtlustatav ei vastuta kannatanu raskemate vigastuste eest, mis kohtuarstliku ekspertiisiga tuvastati.*

Tutvunud kriminaalasja materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, jõudis prokuratuur järeldusele, et kriminaalmenetlus on võimalik lõpetada KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava nõusolekul lõpetada kriminaalmenetluse, kui selle eesmärgiks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, ning seejuures isiku süü ei ole suur, ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulusid või võtnud kohustuse need tasuda ja kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. Kriminaalmenetluse lõpetamise korral võib prokuratuur kahtlustatavale tema enda nõusolekul panna ühe või mitu kohustust määratud tähtjaks. Kohustuseks võib olla menetluskulude tasumine, tekitatud kahju hüvitamine, kindla summa maksmine riigitulusesse või sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides, üldkasuliku töö sooritamine, ettenähtud ravile allumine, alkoholi või narkootiliste või psühhotroopsete ainete mitte tarvitamine, alkoholi tarvitamise keelu täitmist kontrolliva elektroonilise seadme valvele allumine või sihtotstarbelise sotsiaalprogrammi läbimine või muu asjakohase kohustuse täitmine.

Sama paragrahvi lõike 7 kohaselt kui kriminaalmenetluse eesmärgiks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur. Lõpetatud kriminaalmenetluse võib prokuratuur käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud alustel oma määrusega uuendada.

KarS § 121 lg 1 järgi kvalifitseeritav kuritegu, mida kahtlustatavale ette heidetakse, on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustik näeb ette karistusena rahalise karistuse või kuni üheaastase vangistuse. Seega on tegemist kuriteokoosseisuga, mille puhul on võimalik kriminaalmenetlus lõpetada KrMS § 202 alusel prokuratuuri poolt.

Prokuratuuri hinnangul kahtlustatavale etteheidetava teo sisu ei ole sedavõrd raske, et see muudaks kahtlustatava süü niivõrd suureks, et tema tegu vääriks ilmtingimata kriminaalkorras karistamist, sest igasse olukorda ei saa suhtuda ühtemoodi, vaid hindama peab konkreetset tegu, mis käesolevas asjas viitavad pigem süü väiksusele kuna on seotud enesekaitsepiiride ületamisega. Kuigi kahtlemata on toime pandud õigusvastane tegu, mis on üldjuhul hukkamõistu vääriks käitumine, tuleb siiski arvesse võtta asjaolusid, mis selle teoni viis (kannatanu rünne) ja kahtlustatava teo tunnustamist (tunnistab isegi olukorras, kus ei mäleta sündmust), mistõttu saab prokuratuuri arvates menetlust oportuuniteediga lõpetada.

Kahtlustatava käitumises puudub prokuratuuri hinnangul avalik menetlushuvi. Avalik menetlushuvi puudub üldjuhul kuritegude puhul, kus isiku süü ei ole suur, ning on reeglina olemas juhtudel, kus menetluse jätkamine on vajalik üld- või eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt. Kahtlustataval pole

ühtegi kehtivat karistust, teda ei ole varasemalt karistatud isikuvastaste tegude toimepanemises, samuti ei ole tema suhtes kriminaalmenetlust varem lõpetatud KrMS §-st 202 alusel st kuritegelik käitumine ei ole temale eluviisiks, mistõttu tema karistamine ei ole vajalik eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt. Kuigi avalikus kohas toimunud vägivalla puhul on avalik menetlushuvi üldjuhul olemas, nähtub antud kriminaalasjas kogutud tõenditest, et kahtlustatava poolt kasutatud vägivald on toimunud kannatanu ründe tagajärjel ning kõrvalised isikud on sellesse suhtunud kui tavapärasesse olukorda XXX ukse taga. Videolt on näha, et osapooled lahutatakse, kuid keegi häiritud sellest ei tundu olevat st vaadatakse ringi, suheldakse omavahel edasi, mistõttu ei ole see tegu kvalifitseeritud ka KarS § 263 järgi. Kahtlustatav on näidanud, et suudab õiguskaualekalt käituda ka ilma karistusõiguslike meetmete rakendamiseta, mistõttu tema kriminaalkorras karistamine ei teeniks ka üldpreventiivset eesmärki ega oleks vajalik ka õiguskorra kaitsmise huvides. Seega lähtudes *ultima ratio* põhimõttest, ei ole kahtlustatava kriminaalkorras karistamine antud juhul vältimatult vajalik.

Eeltoodust tulenevalt, kuna tegemist on teise astme kuriteoga, milles isiku süü ei ole suur ja menetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, ning kahtlustatav on andnud nõusoleku täita talle määratud kohustused, hüvitada kannatanule tekitatud kahju, leiab prokuratuur, et on olemas alused kriminaalmenetluse lõpetamiseks kahtlustatava suhtes KrMS § 202 sätteid kohaldades.

Juhindudes KrMS § 202 lg 1, 2, 3 ja 7 ning § 206, ringkonnaprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25274050061 menetlus.
2. Kohustada XXX XXX:
 - 2.1 Mitte toime panema teise inimese tervise kahjustamist, samuti mitte toime panema valu tekitavat kehalist väärkohtlemist alates käesoleva määruse allkirjastamisest kuni 03.04.2026 (k.a). **Kohustuse tähtaeg 03.04.2026 (k.a).** Nimetatud nõude eiramine toob kaasa käesoleva kriminaalasja menetluse viivitamatu uuendamise.
 - 2.2 Hüvitama kannatanule kuriteoga tekitatud varaline kahju summas 23,56 eurot ja moraalne kahju summas 500 eurot **tähtajaga 03.04.2026.** Nimetatud kahjuhüvitised tuleb kanda kannatanu XXX XXX arveldusarvele nr EEXXXXXXXX.
 - 2.3 Läbima vaimse tervise-, kriisi- ja kogemusnõustamine, milleks võtta ühendust Eneseteadvus OÜ nõustaja Kairit Lindmäega (tel: 54512202, e-mail: eneseteadvus@gmail.com, FB: Eneseteadvus või skype: Eneseteadvus), leppides nõustajaga kokku nõustamise tegevuskava. Nõustamine toimub vastavalt nõustaja ettekirjutustele ja tegevuskavale, nii telefoni teel kui nõustajaga kohtudes. Nõustamine lõpetatakse nõustaja kinnituse alusel. Omaalgatuslik nõustamisest loobumine loetakse käesoleva kohustuse rikkumiseks. **Kohustuse täitmise tähtaeg on 03.04.2026.** Kokkuvõtte nõustamisest edastab prokuratuurile Eneseteadvus OÜ. Nõustamine on tasuline (50 eurot/45min).
 - 2.4 Tasuma kriminaalmenetluse kulud 155 eurot. **Kohustuse täitmise tähtaeg on 03.04.2026.**
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: DVD plaad jätta kriminaalasja juurde.
5. KrMS § 206 lõike 21 alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: ei ole.
6. Kriminaalmenetluse kulud: ekspertiisikulud summas 155 eurot (vt punkt 2.4).
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatavale ja kannatanule.
8. Kannatanu poolt esitatud hagiavaldus moraalse kahju nõudes ja hagiavaldus varalise kahju nõudes jäävad läbi vaatamata kuna KrMS § 202 sätted ei sisalda aluseid nende lahendamiseks. Kannatanul on õigus esitada tsiviilhagi eraldiseisvalt tsiviilkohtumenetluse korras.

9. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Lääne Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lossi 4a, Kuressaare.
10. Kannatanul on õigus KrMS § 207 lõike 3 alusel esitada kaebus Riigiprokuratuurile kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul.
11. Käesoleva määruse koopia saata teadmiseks Eneseteadvus OÜ-le e-posti aadressil: eneseteadvus@gmail.com

Rainer Amur

Olen punktis 2 nimetatud kohustustega nõus: _____
(nimi ja allkiri)

Olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse kätte saanud: _____
(kuupäev ja allkiri)

NB! Kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud KrMS § 202 kohaselt, ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokurör kriminaalmenetluse KrMS § 202 lg 7 alusel.